

Learning to learn

1. Sananmuodostusta (Word formation)

Englanninkielessä on laaja sanasto, joka kasvaa jatkuvasti. Sanojen ymmärtämistä helpottaa, jos tietää tavallisten etu- ja jälkiliitteiden merkityksen.

Examples

Are you a smoker?

No, I'm a **non-smoker**. (etuliite)

Did you forget to buy milk again?

Sorry, I'm so **forgetful** these days. (jälkiliite)

Etuliitteet

Kielteisiä ja vastakkaisia etuliitteitä

a-	asymmetrical	epäsymmetrinen
anti-	antidote	vastamyrkky
contra-	contraceptive	ehkäisyväline
counter-	counteract	vastustaa
de-	deduct	vähentää
dis-	disadvantage	haitta
il-	illegal	laiton
im-	impossible	mahdoton
in-	infertile	hedelmätön
ir-	irregular	epäsäännöllinen
mal-	malnourished	aliravittu
mis-	misunderstand	ymmärtää väärin
non-	non-alcoholic	alkoholiton
un-	unacceptable	mahdoton hyväksyä
under-	underdeveloped	alikehittynyt

By the way

Etu- ja jälkiliitteet

Etuliite sijoitetaan sanan alkuun ja se muokkaa tai muuttaa sanan merkitystä. Jälkiliite lisätään sanan loppuun ja jälkiliitteen avulla muodostetaan uusi sana.

activate

1. What do the following words mean? 177

1. immortal	8. dishonest
2. incompetence	9. antibody
3. misfire	10. amoral
4. contradictory	11. counter-proposal
5. underestimate	12. malformed
6. dehumanise	13. nonsense
7. improbable	14. unused

Demotivate

2. Add the prefix that corresponds to the meaning given in Finnish. 178

1. _____ productive	haitallinen	6. _____ absorption	imeytymishäiriö
2. _____ obedience	tottelemattomuus	7. _____ carry	saada keskenmeno
3. _____ expensive	edullinen	8. _____ appreciated	aliarvostettu
4. _____ rational	epälooginen, järjenvastainen	9. _____ manned	miehittämätön
5. _____ legible	lukukelvoton	10. _____ profit	voittoa tavoittelematon

Määrä tai kokoa osoittavia etuliitteitä

bi-	bilateral	kahdenvälinen
cent-	century	vuosisata
deca-	decade	vuosikymmen
equi-	equivalent	samanlainen
hemi-	hemisphere	pallonpuolisko
homo-	homogenous	yhtenäinen
hyper-	hypersensitive	yliherkkä
hypo-	hypothermia	vajaalämpöisyys
mega-	megacelebrity	suurjulkkis
micro-	microscopical	pienen pieni, mikroskooppinen
mill-	millennium	vuosituhat
mini-	minibreak	pikkuloma
mono-	monopoly	yksinoikeus
multi-	multinational	manikansallinen
poly-	polyglot	monikielinen
penta-	pentagon	viisikulmio
quadr-	quadruped	nelijalkainen
quarter-	quarter-final	neljännesfinaali, puolivälierä
semi-	semicircle	puoliympyrä
super-	supersonic	ääntä nopeampi
tri-	triangle	kolmio
ultra-	ultramodern	huippumoderni
uni-	unicorn	yksisarvinen

3. What do the following words mean? 178

1. semi-annual
2. uniformity
3. biannual
4. decathlon
5. megalomania
6. monoculture
7. tricycle
8. polygamy
9. ultraliberal

4. Add the prefix that corresponds to the meaning given in Finnish. 178

1. _____ lingual	kaksikielinen
2. _____ tension	kohonnut verenpaine
3. _____ form	virka-asu
4. _____ hit	suurmenestys
5. _____ bus	pikkubussi
6. _____ gamy	yksiavioisuus
7. _____ pod	kolmijalka
8. _____ cell	manisoluinen
9. _____ igrade	celsiusaste

Aikaa, järjestystä, paikkaa ja suuntaa ilmaisevia etuliitteitä

ad-	advance	edellä
ex-	ex-husband	entinen aviomies
extra-	extramarital	avioliiton ulkopuolinen
fore-	foretell	ennustaa
inter-	interchange	vaihto
intra-	intravenous	suonensisäinen
mid-	midweek	viikon puolivälissä
out-	outlast	kestää kauemmin kuin
over-	overtime	ylityö
peri-	perimeter	ulkoreuna
post-	postpone	lykätä myöhäisemmäksi
pre-	precondition	ennakkoehto
re-	repaint	maalata uudelleen
sub-	subterranean	maanalainen
super-	superstructure	ylärakenne
trans-	transcontinental	mantereen ylittävä

5. What do the following words mean? 178

1. foregoing
2. subset
3. extracurricular
4. reproduction
5. overestimate
6. prejudice
7. midterm
8. transgender
9. outbid
10. intramuscular

6. Add the prefix that corresponds to the meaning given in Finnish. 178

1. _____ appear	ilmaantua uudelleen
2. _____ meditated	ennalta harkittu
3. _____ terrestrial	maapallon ulkopuolinen
4. _____ winter	keskitalvi
5. _____ perform	suoritua paremmin
6. _____ -mortem	ruumiinavaus
7. _____ liminal	alijuntainen
8. _____ galactic	galaksien välinen
9. _____ -army officer	entinen upseeri
10. _____ formation	muutos

Muita etuliitteitä

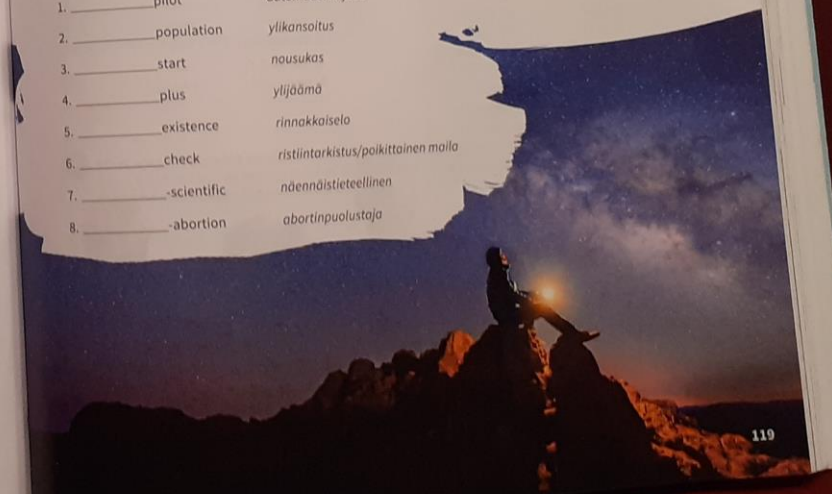
ambi-	ambidextrous	molempikäätinen
arch-	arch-rival	pahin kilpailija
auto-	autobiography	omaelämäkerta
by-	by-product	sivutuote
co-	coworker	työkaveri
cross-	crossfire	ristituli
over-	overanalyze	analysoida liikaa
pro-	pro-Africa	afrikkalaismielinen
pseudo-	pseudonym	salanimi
sur-	surpass	viellä voitto, ylittää, olla parempi
up-	upgrade	korottaa, parantaa
vice-	vice-president	varapresidentti

7. What do the following words mean? 178

1. cooperation
2. crossbreeding
3. vice-chair
4. ambiguous
5. autocorrect
6. bystander
7. surmount
8. uplift
9. pseudointellectual
10. bypass

8. Add the prefix that corresponds to the meaning given in Finnish. 178

1. _____ pilot	automaattiohjaus
2. _____ population	ylikansoitus
3. _____ start	nousukas
4. _____ plus	ylijäämä
5. _____ existence	rinnakkaiselo
6. _____ check	ristintarkistus/polkittainen maila
7. _____ -scientific	näennäistieteellinen
8. _____ -abortion	abortinpuolustaja

Jäkiliitteen

Usein jäkiliite aiheuttaa muutoksia oikeinkirjoituksessa.

beauty + -ful → beautiful (-y muuttuu i:ksi)
 heavy + -ness → heaviness (-y muuttuu i:ksi)
 possible + -ity → possibility (-le muuttuu il:ksi)
 permit + -ion → permission (-t muuttuu ss:ksi)

Jäkiliitteitä, joilla muodostetaan substantiiveja

A Tekijä

-ant/-ent	applicant	hakija
	recipient	vastaanottaja
-ard	coward	pelkuri
-crat	bureaucrat	byrokratti
-ee	trainee	harjoittelija
-eer	volunteer	vapaaehtoinen
-er/-ar/-or	driver	ajaja
	beggar	kerjäläinen
	director	ohjaaja
-holic	workaholic	työnarkomaani
-ian	vegetarian	kasvisyöjä
-ist	artist	taitelija
-monger	fishmonger	kalakauppias
-path	psychopath	psykopaatti
-phile	bibliophile	kirjojen ystävä
-ster	pollster	mielipidetutkija

By the way

Jäkiliitteen

Jäkiliite on kirjain tai kirjainyhdistelmä, joka sijoitetaan sanan loppuun uuden sanan muodostamiseksi. Uusi sana kuuluu usein eri sanaluokkaan kuin alkuperäinen sana. Esimerkiksi monet sanat, jotka loppuvat -ment, ovat substantiiveja (govern - government, content - contentment) ja ne on muodostettu verbistä tai adjektiivista.

activate

9. What are the following words? The suffix has been given. 178

1. jalankulkija (-ian)
2. uhkapeluri (-er)
3. matemaatikko (-ian)
4. kouluttaja (-or)
5. fyysikko (-ist)
6. vähittäismyyjä (-er)
7. operaattori (-or)
8. alkoholisti (-holic)

B Toiminta tai sen tulos

-ade	blockade	saarto
-age	pilgrimage	pyhiinvaellusmatka
-al	arrival	saapuminen
-ance/-ence	annoyance	harmitus
	dependence	riippuvuus
-ation/-ition	creation	luominen, luominen
	recognition	tunnistaminen, tunnustus
-cide	suicide	itsemurha
-ing	swimming	uiminen
-ism	heroism	sankaruus
-ment	shipment	lähetyk

C Tila tai ominaisuus

-acy	privacy	yksityisyys
-ancy/-ency	hesitancy	epärointi
	efficiency	tehokkuus
-dom	wisdom	viisaus
-hood	motherhood	äitiys
-ness	kindness	ystävällisyys
-ship	citizenship	kansalaisuus
-tyl/-ity	honesty	rehellisyys
	velocity	nopeus
-th	depth	syvyys

D Työala tai -paikka

-ry	dentistry	hammaslääketiede
-ery	nursery	taimitarha, taimisto, päiväkot

E Pienuus (diminutiivi)

-ette	kitchenette	keittokomero
-let	leaflet	esite

By the way

Huomaa vokaalinmuutos.

broad	breadth	leveys
long	length	pituus
strong	strength	vahvuus
wide	width	leveys

10. What are the following words? A word belonging to the same word family has been given. Add the suffix and you might have to change the given word a bit, too. 178

1. tietoisuus (aware)
2. kyky (capable)
3. rangaistus (punish)
4. taipumus (tend)
5. epäpätevyys (incompetent)
6. kehittyneisyys (sophisticated)
7. muinaisaika, antiikki (antique)
8. etu, hyöty (advantageous)
9. aikomus (intend)
10. veljeys (brother)

Jäkiliitteitä, joilla muodostetaan verbejä

-ate	evaporate	höyrystyä
-en	strengthen	vahvistaa
-ify	amplify	laajentaa
-ise/ize	popularise/popularize	tehdä tunnetuksi

11. Form verbs from the following words. Translate the words into Finnish. 178

1. estimation	5. threat
2. elimination	6. weak
3. identity	7. character
4. pure	8. legal

Jäkiliitteitä, joilla muodostetaan adjektiiveja

-able/-ible	preventable	estettävissä
	audible	kuultavissa
-al	natural	luonnollinen
-an	urban	urbaani
-ant	defiant	uhakas
-ar	lunar	kuuhun liittyvä, kuu-
-ary	literary	kirjallisuuteen liittyvä
-ate	affectionate	hellä
-ed	bearded	parrakas
-ern	eastern	itäinen
-ese	Chinese	kiinalainen
-esque	grotesque	irvokas, groteski
-ful	cheerful	iloinen
-ial	celestial	taivaallinen
-ian	utopian	utopistinen
-ic/-ical	energetic	energinen
	theatrical	teatroolinen
-ine	canine	koirin liittyvä
-ish	brownish	ruskeahko
-ive	creative	luova
-less	fearless	peloton
-like	childlike	lapsenomainen
-ly	prickly	piikkös
-ous	ambitious	kunnianhimoinen
-y	dirty	likainen

By the way

Seuraavat verbit loppuvat -ise (ei vätkä -ize).

advertise	mainostaa
advise	neuvoo
compromise	vaarantaa
despise	halveksia
devise	suunnitella
disguise	naamioida
exercise	harjoitella
improvise	improvisoida
merchandise	markkinoida
revise	kerrata
supervise	valvoa
surprise	hämmästyttää

By the way

-ic ja -ical-jäkiliitteillä on joissakin tapauksissa eri merkitys.
economic taloudellinen,
economic talouteen liittyvä
economical säästäväinen

12. Translate the following adjectives into Finnish. 178

- skilful
- preliminary
- conclusive
- distinctive
- partial
- social
- contradictory
- punitive
- relative
- prolonged
- conspicuous
- unpredictable
- empirical
- complicated
- childless

Jäkiliitteitä, jotka tekevät sanasta adverbin

-ly	sloppily	huolimattomasti
-ward(s)	homeward	kotia kohti
-ways	sideways	sivuttain
-wise	anticlockwise	vastapäivään

13. Translate the following adverbs into Finnish. 179

1. apparently	6. densely
2. eventually	7. likewise
3. unwittingly	8. otherwise
4. instantly	9. edgewise
5. gradually	10. onward

2. Scientific writing

The purpose of scientific writing is usually to document and report research and its findings to others. Scientific writing can be, for example, a report on a school project or an article in a scientific magazine. Here are some key elements of good scientific writing.

- The text is clear and accurate. It is more important to avoid vague expressions than to try to impress the reader with a lot of technical terms and fancy language.
- The text is objective and based on facts rather than opinions. That's why scientific texts are often written in the passive form, and they have few adjectives. It is better, for example, to use exact figures and measurements than to say that something is "big" or "small". When you are reporting the findings of your study, avoid assumptions and only make conclusions that you can support with evidence.
- The text is organized logically. The following is the typical structure of a scientific report.

DIY

Go online and find a scientific report. Identify these different parts of the report and how they function. Share your example with a partner.

Title: short but informative, gives the reader a clear idea of what they are about to read.

Abstract: summarises the whole report, usually just one paragraph. It should tell the reader what the purpose of the study/experiment is, give a description of the method, and report the main findings and the conclusions based on these findings.

Introduction: tells the reader what you want to find out and why this is important. You should refer to previous studies about your subject and then explain what sort of new information you hope to get.

Method: describes the method and materials of your experiment so that the experiment can be repeated. This section is usually written in the past tense.

Results: reports the findings of your experiment. The language should be clear to the reader, so both active and passive forms as well as past and present tenses are used.

Discussion: interprets and explains the findings of your experiment. You should refer back to your introduction and answer any questions that you raised there.

References: lists of all the works that you have cited for your study. You need to follow given guidelines when you are referencing other people's work.

Appendices: contains all the information used to support your findings which is usually not included as a part of the text to keep it shorter and more readable. This means for example tables, charts, statistics, questionnaires, drawings, and so on.

14. five foot seven

million
tens of times
hundreds of thousands of people
several million Chinese
hundreds of times
tens of thousands of Chinese, the fourth
hundred and one
dozen people

the 19th century
the early 20th century
the mid-20th century
the 1960s (*tyhjä paikka narulla*)
the 1970s
the late 20th century
the early 21st century

around 6000 BCE (six thousand Before Common Era)
the sixth century BCE
the late 8th century BCE, the late fourth century CE
1664 (in sixteen sixty-four)/in the year 1664
the 1896 (eighteen ninety-six)
the early 1970s
the early 19th century/1800s
the end of the 20th century/the 1900s

14. in the 21st century/in the 2000s
15. a couple of/a few/some

2

1. A few	6. use
2. to quote	7. want
3. many	8. write
4. in	9. wondering
5. writing	10. a few

Learning to learn

Word formation

1

1. kuolematon
2. epäpätevyys
3. jäädä laukeamatta, epäonnistua
4. ristiriitainen
5. aliarvioida
6. epäinhimillistää
7. epätodennäköinen
8. epärehellinen
9. vasta-aine
10. moraaliton
11. vastaehdotus
12. epämuodostunut
13. hölynpöly
14. käyttämätön

2

1. counterproductive
2. disobedience
3. inexpensive
4. irrational
5. illegible
6. malabsorption
7. miscarry
8. underappreciated
9. unmanned
10. nonprofit / non-profit

3

1. puolivuositainen
2. yhdenmukaisuus
3. puolivuositainen
4. kymmenottelu
5. suuruudenhulluus
6. monokulttuuri
7. kolmiptyöräinen
8. moniavioisuus
9. ääriiberaali

4

1. bilingual
2. hypertension
3. uniform
4. megahit
5. minibus
6. monogamy
7. tripod
8. multicell
9. centigrade

5

1. edeltävä
2. alaryhmä
3. kouluajan ulkopuolinen
4. kaksoiskappale, kopio, jäljennös/iisäntyminen
5. yllärioida
6. ennakkoluulo
7. välikoe
8. transsukupuolinen
9. tarjota enemmän
10. lihaksensisäinen

6

1. reappear
2. premeditated
3. extraterrestrial
4. midwinter
5. outperform
6. post-mortem
7. subliminal
8. intergalactic
9. ex-army officer
10. transformation

7

1. yhteistyö
2. risteyttäminen
3. varapuheenjohtaja
4. tulkinnanvarainen
5. automaattinen oikeinkirjoitus
6. sivullinen
7. voittaa
8. kohottaa
9. valeilykkö
10. ohikulkutie

8

1. autopilot
2. overpopulation
3. upstart
4. surplus
5. coexistence
6. crosscheck
7. pseudo-scientific
8. pro-abortion

9

1. pedestrian
2. gambler
3. mathematician
4. instructor
5. physicist
6. retailer
7. operator
8. alcoholic

10

1. awareness
2. capability
3. punishment
4. tendency
5. incompetence
6. sophistication
7. antiquity
8. advantage
9. intention
10. brotherhood

11

1. estimate	arvioida
2. eliminate	jättää pois laskulista, eliminoida
3. identify	nimetä, tunnistaa
4. purify	puhdistaa
5. threaten	uhata
6. weaken	heikentää
7. characterise/-ize	olla tyypillistä, luonnehtia
8. legalise/-ize	laillistaa

12

1. taitava
2. alustava
3. ratkaiseva, kilistaton

4. erottuva, omaleimainen
5. osittainen, puolueellinen
6. sosiaalinen
7. ristiriitainen
8. rankaiseva
9. suhteellinen
10. pitkittynyt
11. tietoinen
12. arvaamaton
13. empiirinen, kokemusperäinen
14. monimutkainen
15. lapseton

13

1. ilmeisesti, nähtävästi
2. lopulta
3. tahattomasti
4. välittömästi
5. vähitellen
6. tiheästi
7. samoin
8. muutoin
9. väliin, sivusta käsin
10. eteenpäin

Reading strategies**1**

1. Silmäilyä ja ennakkointia.
2. 4a:ssa enimmäkseen skannausta oikean kohdan löytämiseksi tekstistä, mutta myös silmäilyä päättämään kokonaisuutta. 4b:ssä lähinnä skannausta.
3. 7a:ssa käytät silmäilyä sekä ennakkointia ja 7b:ssä lähinnä skannausta.

Levels of proficiency - producing texts

1. B2.2
2. C1.1
3. B2.1
4. B1.2
5. B1.1
6. A2.2
7. A2.1